

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D., v právní věci

žalobců: a) V. H.
b) I. K.
c) nezl. I. K.
všichni státní příslušníci .....
t. č. ....
zastoupeni opatrovníkem Organizací pro pomoc uprchlíkům
sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 11. 2019, č. j. CPR-33693-8/ČJ-2019-930310-V240,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobci **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou u Krajského soudu v Brně dne 25. 11. 2019 se žalobci domáhali zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalované (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jako opožděné odvolání žalobkyně a) směřující proti prvostupňovému rozhodnutí Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 16. 8. 2019, č. j. KRPB-82499-19/ČJ-2019-060022-SV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým správním rozhodnutím bylo žalobkyni a) uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1, 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“), a současně byla stanovena doba, po kterou nelze žalobkyni a) umožnit vstup na území členských států EU v délce 3 roků. Podle § 118 odst. 3 ZPC byla žalobkyni a) stanovena doba k vycestování z území ČR do 40 dnů ode dne nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí. Důvodem vydání rozhodnutí o správním vyhoštění byla skutečnost, že žalobkyně a) pobývala na území ČR od 3. 2. 2019 do 25. 3. 2019 bez víza, ač k tomu nebyla oprávněna a bez platného cestovního dokladu. Pokud jde o žalobce b) a c) (druh žalobkyně a jejich společný syn), jsou to rovněž státní příslušníci Ukrajiny a v současné době nebyli držiteli platného oprávnění k pobytu na území ČR, protože jsou také povinni opustit toto území.
3. Žalobkyně a) podala proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí odvolání dne 29. 8. 2019 prostřednictvím poštovní přepravy, přičemž zásilku adresovala přímo žalovanému – Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie. I přes řádné poučení o uplatnění oprávněného prostředku v prvostupňovém správním rozhodnutí, žalobkyně podala poslední den zákonné lhůty k poštovní přepravě odvolání, jenž adresovala věcně nepřislušnému správnímu orgánu. I přes neprodlené postoupení odvolání příslušnému správnímu orgánu dne 4. 9. 2019, tedy patnáctý den ode dne oznámení prvostupňového rozhodnutí, bylo správními orgány zjištěno, že odvolání bylo podáno po zákonem stanovené lhůtě [§ 40 odst. 1 písm. d) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „správní řád“]. Jelikož odvolání žalobkyně bylo posouzeno jako opožděné (§ 92 odst. 1 správního řádu) žalovaný podané odvolání zamítl.

II. Shrnutí žalobních argumentů

4. Přestože napadeným rozhodnutím bylo uloženo správní vyhoštění pouze žalobkyni a), žalobu proti uvedenému rozhodnutí podala nejen žalobkyně a), ale také její druh a nezletilý syn [žalobci b) a c)]. Žalobci uvedli, že odvolání žalobkyně a) bylo zamítnuto jako opožděné, protože odvolání žalobkyně a) nebylo adresováno prvostupňovému správnímu orgánu, ale přímo odvolacímu orgánu. Proti rozhodnutí o správním vyhoštění žalobkyně a) podávají všichni žalobci žalobu, neboť byli uvedeným rozhodnutím zkráceni na svých právech (poznámka soudu: toto zkrácení na právech nebylo v žalobě nijak upřesněno).
5. Žalobci dále uvedli, že „odvolání sice podali u nepřislušného správního orgánu, avšak bylo to způsobeno tím, že neporozuměli poučení obsaženému v závěru prvostupňového správního rozhodnutí“. K uvedenému žalobci odkázali na rozsudek NSS ze dne 22. 2. 2007,

č. j. 3 Ads 92/2005-60, v němž se NSS mj. věnoval náležitostem poučení po opravných prostředcích a shrnul, že povinností správního orgánu bylo v uvedeném případě, aby dle § 47 odst. 4 zákona č. 71/1967 Sb. (původní správní řád) formuloval poučení o možnost podat odvolání v podobě, která je účastníkům řízení srozumitelná a jednoznačná. Dále NSS uvedl, že správní orgán je povinen poučit účastníky řízení tak, aby jim poučení poskytlo srozumitelnou a jednoznačnou informaci ohledně přípustnosti odvolání, lhůty k jeho podání, orgánu, který bude o odvolání rozhodovat, a orgánu, kde lze odvolání podat.

6. Dále žalobci odkázali na rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2017, č. j. 10 Azs 207/2017-41, v němž NSS mj. konstatoval, že v konkrétním případě splňovalo poučení v rozhodnutí o správním vyhoštění náležitosti požadované správním řádem, avšak jeho srozumitelnost zejména pro cizince byla hraniční. Jistě by bylo možné si představit formulaci poučení srozumitelnější. V citovaném případě odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění k nepřislušnému správnímu orgánu bylo odvolání shledáno opožděným a NSS nepovažoval argumentaci stěžovatele, že poučení nebylo srozumitelné, za relevantní. Klíčové bylo, že stěžovatel ve skutečnosti porozuměl poučení dobře. To bylo patrné ze znění záhlaví odvolání, kde bylo výslovně uvedeno, že podání je adresováno žalované prostřednictvím odpůrce a jako odpůrce byl specifikován prvostupňový správní orgán. To bylo možné vysvětlit tak, že stěžovatel byl správně poučen anebo za něj odvolání psala osoba, která řádně ovládala český jazyk a čerpala údaje přímo z rozhodnutí. Chyba nastala až při vyplňování adresy na obálku. V takovém případě však nemohlo být údajné chybné tlumočení v příčinné souvislosti s omylem v adresátovi odvolání.
7. V případě žalobců však šlo o zcela odlišnou situaci, neboť žalobci skutečně neporozuměli poučení formulovanému v rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobci jsou cizinci, kteří do jisté míry sice českému jazyku rozumí, avšak nelze tvrdit, že by jej ovládali stejně dobře jako svůj mateřský jazyk. Odvolání psali sami, bez pomoci právníka. V záhlaví odvolání jako adresát uvedeno Ředitelství služby cizinecké policie, z čehož vyplývá, že žalobci podle poučení z prvostupňového správního rozhodnutí dospěli k závěru, že odvolání je potřeba adresovat odvolacímu správnímu orgánu a nikoliv prvostupňovému správnímu orgánu. U žalobců tedy nenastala chyba pouze při vyplňování adresy na obálce, ale chybovali v důsledku nesprávného porozumění poučení. Žalobci převzali rozhodnutí o správním vyhoštění osobně na Krajském ředitelství cizinecké policie v Brně a při tomto úkonu nebyl přítomen tlumočník, který by jim přetlumočil poučení do jejich rodného jazyka. V uvedené souvislosti žalobci poukázali na rozsudek NSS ze dne 21. 4. 2005, č. j. 2 Azs 52/2005-47, z něhož lze dovodit, že za určitých podmínek je možné trvat i na přetlumočení obsahu písemnosti. Z tohoto rozsudku NSS vyplývá, že *„Neovládá-li účastník češtinu v zásadě srovnatelně dobře jako svoji mateřštinu nebo jiný jazyk či jazyky, které ovládá v zásadě srovnatelně dobře jako mateřštinu, bude porušením jeho práva zaručeného v § 18 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s., pokud mu obsah soudní písemnosti nebude také sdělen v jazyce, který je jeho mateřštinou nebo kterému rozumí v zásadě srovnatelně dobře jak o své mateřštině, je-li obsahem písemnosti výzva, že má něco učinit jen v určité relativně krátké lhůtě (např. podat opravný prostředek apod.), tj. lhůtě počítané ve dnech, u které po něm nelze spravedlivě požadovat, aby si vedle věcné reakce na úkon soudu ještě v této lhůtě zajistil jeho překlad či jinak zjistil jeho obsah“*.

8. V uvedené souvislosti žalobci poukázali ještě na podobné principy vyplývající z rozsudku NSS ze dne 27. 9. 2017, č. j. 10 Azs 204/2017-41, podle něhož není třeba přímo trvat na překladu doslovném a lze připustit i shrnující tlumočení, ze kterého je účastníkovi řízení (výslovně ve vztahu k řízení o správním vyhoštění) srozumitelně obsah rozhodnutí vysvětlen a je poučen o tom, že proti rozhodnutí může podat opravný prostředek (v jaké lhůtě, k jakému orgánu a na jakém místě) tak, aby byl případně schopen vyhledat odborníka pro přípravu včasného opravného prostředku. Nesprávně tlumočené poučení by tak za určitých okolností mohlo způsobit prodloužení lhůty k podání odvolání podle § 83 odst. 2 správního řádu.
9. V situaci žalobců, kdy znění poučení o opravném prostředku bylo na hranici srozumitelnosti, ve spojení s tím, že žalobci neměli při předávání rozhodnutí tlumočnicka a následně neměli ani k dispozici právní pomoc se sepisem odvolání, nelze jim vyčítat, že řádně neporozuměli poučení o opravném prostředku a podali odvolání k nepřislušnému správnímu orgánu. Jejich odvolání by proto nemělo být posouzeno jako opožděné. Napadené rozhodnutí je proto nezákonné.
10. Žalobci zároveň poukázali na to, že nedisponují finančními prostředky, jsou aktuálně ubytováni v azylovém domě Armády spásy a veškeré finanční prostředky využívají k zajištění ubytování a stravy. V důsledku toho, že jsou bez pobytového oprávnění, nemají možnost získat zaměstnání. Soud proto požádali o ustanovení zástupce z řad advokátů.
11. S ohledem na výše uvedené žalobci soudu navrhli, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované k žalobě

12. Ve vyjádření k žalobě žalovaná mj. uvedla, že napadené rozhodnutí je plně v souladu se zákonem, přičemž v postupu správních orgánů a jejich závěry nebylo shledáno žádné pochybení. Důvodem rozhodnutí o správním vyhoštění žalobkyně a) byla skutečnost, že žalobkyně na území ČR pobývala od 3. 2. 2019 do 25. 3. 2019 bez víza ač k tomu nebyla oprávněna a bez platného cestovního dokladu. Žalobkyně a) spolu s žalobcem b) vyzvedli rozhodnutí o správním vyhoštění osobně, a to dne 19. 8. 2019. Dne 29. 8. 2019 (poslední den zákonné lhůty k podání odvolání) žalobkyně a) podala prostřednictvím poštovní přepravy odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí s tím, že jej adresovala přímo žalované – Ředitelství služby cizinecké policie, tedy věcně nepřislušnému správnímu orgánu. Odvolání bylo žalované doručeno dne 4. 9. 2019 a ta usnesením neprodleně (dne 4. 9. 2019) postoupila předmětné odvolání věcně příslušnému prvostupňovému správnímu orgánu. K postoupení odvolání příslušnému správnímu orgánu došlo 15. den ode dne převzetí rozhodnutí, což svědčí o podání odvolání po zákonem stanovené lhůtě. Na základě toho bylo odvolání žalobkyně posouzeno podle § 92 odst. 1 správního řádu jako opožděné a z tohoto důvodu bylo zamítnuto.
13. K podmínce zachování lhůty k podání odvolání žalovaná poukázala na § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu. Ve formulaci poučení v záhlavní prvostupňového správního rozhodnutí žalovaná neshledala žádné pochybení. Ze spisového materiálu bylo patrné, že žalobkyně v rámci správního řízení nepožadovala přítomnost tlumočnicka a ani právního zástupce. Opakovaně uvedla, že českému jazyku rozumí jak v psané, tak mluvené formě, pročez

tlumočníka nežádá. Nepožadovala ani právní zastoupení. Z průběhu správního řízení je zřejmé, že toto své prohlášení nezměnila a nepožadovala přítomnost tlumočníka či zástupce. Prvostupňové správní rozhodnutí osobně převzala dne 19. 8. 2019 a od následujícího dne (20. 8. 2019) jí počala běžet lhůta k podání odvolání. Žalobkyně nebyla nikterak omezena na osobní svobodě a nic jí nebránilo v tom, aby si v případě potřeby našla adekvátní pomoc k sepisu a podání odvolání. Ostatně to učinila při podání této správní žaloby, neboť z ní je patrné, že si ji nesepisovala sama. Navíc ze správního spisu je zřejmé, že dané správní řízení o správním vyhoštění žalobkyně a) nebylo jejím prvním správním řízením, protože nějaké povědomí o podmínkách správního řízení již žalobkyně musela mít.

14. S ohledem na výše uvedené žalovaná soudu navrhla, aby žalobu jako nedůvodnou zamítla.

IV. Další průběh soudního řízení

15. V průběhu soudního řízení krajský soud doručoval žalobcům písemnosti na jimi uvedenou adresu pobytu Armáda spásy, Měnínská 25, Brno, avšak všechny písemnosti zasílané na tuto adresu se krajskému soudu vrátily jako nedoručené s uvedením, že adresáti na předmětné adrese nemají domovní schránku. Dotazem na Armádu spásy krajský soud zjistil, že žalobci služby tohoto centra nevyužívají a uvedené centrum neeviduje jejich zaměstnavatele, pobyt ani kontaktní telefon (viz zpráva na č.l. 44 ze dne 7. 1. 2020). Z uvedeného je zřejmé, že se žalobci na uvedené adrese, kterou označili jako místo svého pobytu, nezdržují, přičemž současné místo jejich pobytu není krajskému soudu známo. Vzhledem k tomu, že pobyt žalobců není krajskému soudu znám, ustanovil jim k ochraně jejich práv pro toto řízení opatrovníka Organizaci pro pomoc uprchlíkům, sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9 (podle § 29 odst. 3 věta první zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“). Jelikož žalobci nebyli kontaktní a dohledatelní, soud se již dále nemohl zabývat splněním podmínek pro ustanovení zástupce z řad advokátů (jak žalobci navrhovali v žalobě).

V. Posouzení věci krajským soudem

16. Soud v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalované, jakož i předcházející prvostupňové správní rozhodnutí, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
17. Soud předně uvádí, že ačkoliv napadené rozhodnutí ukládalo správní vyhoštění pouze žalobkyni a), žalobu proti tomuto rozhodnutí podala nejen žalobkyně a), ale i ostatní účastníci správního řízení, tedy přítel žalobkyně a) jako žalobce b) a jejich nezletilý syn jako žalobce c). Všichni shodně v žalobě uvedli, že se napadeným rozhodnutím cítí být zkráceni na svých právech. Proto z procesní opatrnosti soud přezkoumal napadené rozhodnutí meritorně ve vztahu ke všem žalobcům, byť o právech žalobců b) a c) nebylo přímo rozhodováno a nebyla jim předmětným rozhodnutím přímo ukládána žádná povinnost. Z obsahu správního spisu a prvostupňového správního rozhodnutí bylo mj. zjištěno, že rovněž nejsou držiteli platného oprávnění k pobytu a jsou povinni také opustit území ČR. Jejich pobytový příběh na území ČR je vzhledem k partnerským a rodinným

vazbám úzce provázán s pobytovým příběhem žalobkyně, pročez současné meritorní projednání jejich žaloby v rámci žaloby žalobkyně a) jim mohlo maximálně přiznat více práv a nebyli na svých právech zkráceni. Soud tedy žalobu projednal jako celek a rozhodl o ní meritorně jedním výrokem (byť ze strany jednotlivých účastníků řízení mohlo jít o rozličné důvody zamítavého rozhodnutí).

18. Vzhledem k žalobním námitkám, v nichž byla rozporována opožděnost podaného odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí o správním vyhoštění žalobkyně a), a to především v důsledku neporozumění poučení o opravném prostředku obsaženém v závěru prvostupňového rozhodnutí, soud nejprve ověřil skutková zjištění vztahující se k podání odvolání a poskytnutí poučení opravném prostředku ze správního spisu.
19. Ze správního spisu bylo zjištěno, že prvostupňové správní rozhodnutí bylo vydáno Policií ČR, Krajským ředitelstvím policie Jihomoravského kraje, dne 16. 8. 2019 a žalobkyni a) [včetně žalobce b)] bylo oznámeno dne 19. 8. 2019, kdy osobně převzala na Policii ČR, Krajském ředitelství policie Jihomoravského kraje, odboru cizinecké policie, v Brně, písemné vyhotovení prvostupňového rozhodnutí o správním vyhoštění. V závěru prvostupňového správního rozhodnutí bylo obsaženo poučení o opravném prostředku: „*Proti tomuto rozhodnutí lze, podle § 81 odst. 1 zákona č. 500/2004 sb., správní řád, podat u Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, Kounicova 24, 611 32 Brno, odvolání k Ředitelství služby cizinecké policie, Olšanská 2, Praha 3, 130 51, a to podle § 170 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., ve lhůtě 10 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí. Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí 10. dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí. Odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění má vždy odkladný účinek.*“ Ze správního spisu soud dále zjistil, že dne 8. 4. 2019 žalobkyně za přítomnosti svého druhu (žalobce b) do protokolu o jejím výslechu mj. uvedla, že českému jazyku rozumí jak slovem, tak i písmem, a že tlumočnicka nepožaduje. Ani z dalšího průběhu správního řízení, jež je zdokumentovaný ve správním spise, nevyplývalo, že by žalobkyně a) požadovala v uvedeném řízení právní zastoupení či tlumočnicka. Z žádného dokumentu nebylo patrné, že by své prohlášení o tom, že ovládá český jazyk v psané formě, a že i rozumí mluvenému slovu, nějak změnila, anebo že by požadovala přítomnost tlumočnicka nebo právního zástupce.
20. Vzhledem k oznámení prvostupňového správního rozhodnutí žalobkyni a) dne 19. 8. 2019, kdy žalobkyně a) společně s žalobcem b) osobně převzali toto rozhodnutí, bylo možné ze správního spisu dovodit, že ode dne následujícího (od 20. 8. 2019) začala běžet 10 denní lhůta k podání odvolání. Dále je ve správním spise založeno odvolání žalobkyně a) sepsané dne 29. 8. 2019, na poště v Brně podané k přepravě dne 29. 8. 2019 a adresované na „*Ředitelství služby cizinecké policie, Olšanská 2, Praha 3, PSČ: 130 51*“ (viz poštovní obálka). Z obsahu správního spisu dále vyplývá, že odvolání žalobkyně bylo doručeno Policii ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, Olšanská 2, 130 51 Praha 3, doručeno dne 4. 9. 2019. Ředitelství služby cizinecké policie ještě tentýž den vypracovalo usnesení o postoupení předmětného odvolání v souladu s § 12 správního řádu Policii ČR, Krajskému ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Brno, neboť nebylo správním orgánem příslušným k podání předmětného

odvolání. Dne 4. 9. 2019 bylo odvolání postoupeno příslušnému správnímu orgánu, tj. 15. Den ode dne oznámení prvostupňového správního rozhodnutí účastníkům řízení.

21. Podle § 170 odst. 2 ZPC je odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění možné podat ve lhůtě 10 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí.
22. Podle § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu je lhůta zachována, je-li poslední den lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání, držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě.
23. Podle § 86 odst. 1 správního řádu se odvolání podává u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal.
24. K výše uvedenému je třeba obecně uvést, že odvolání se zásadně podává u orgánu, který správní rozhodnutí napadené odvoláním vydal. S ohledem na pravidlo obsažené v § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, že pokud nemůže účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je poslední den lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně, platí, že v takových případech, tedy nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, lze odvolání podat u orgánu vyššího stupně. Tento správní orgán potom musí odvolání bezodkladně postoupit věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Z takto podaného odvolání by ale mělo být vždy zřejmé, že se odvolání podává ke správnímu orgánu vyššího stupně, neboť je z vážných důvodů nebylo možné podat u orgánu, který správní rozhodnutí napadené odvoláním vydal. Pokud však je odvolání podáno ke správnímu orgánu vyššího stupně bez vážných důvodů, nepřicházelo by v úvahu použití § 40 odst. 1 písm. d) věta za středníkem správního řádu, nicméně odvolání by rovněž bylo třeba bezodkladně postoupit věcně a místně příslušnému orgánu, tj. orgánu, který napadené rozhodnutí vydal, a to postupem podle § 12 správního řádu. Pokud se však v takovém případě nepodaří odvolání (adresované přímo odvolacímu orgánu) do konce odvolací lhůty postoupit orgánu, který správní rozhodnutí napadené odvoláním vydal, lhůta pro podání odvolání nemůže být považována za zachovanou. Pokud by se odvolání postupovalo poštovní přepravou, byl by pro včasnost takového postoupení rozhodující den, kdy správní orgán vyššího stupně postoupil zásilku s takovým odvoláním k poštovní přepravě. U lhůty pro podání odvolání jde i za této situace pořád o lhůtu procesní.
25. Výše provedený obecný výklad odpovídá i okolnostem případu žalobkyně vyplývajícím ze správního spisu. Žalobkyně společně se svým druhem osobně převzala u prvostupňového správního orgánu rozhodnutí o jejím správním vyhoštění dne 19. 8. 2019. Ode dne následujícího (od 20. 8. 2019) počala běžet 10 denní lhůta k podání odvolání (§ 170 odst. 2 ZPC). K běhu odvolací lhůty nutno podotknout, že žalobkyně po tuto dobu nebyla nikterak omezena na osobní svobodě a nic jí nebránilo v tom, aby si v případě potřeby sama našla adekvátní pomoc pro sepis a podání odvolání. Ostatně to zjevně učinila v souvislosti s podáním správní žaloby. Jak již bylo výše uvedeno, soud také ze správního spisu zjistil, že žalobkyně v průběhu vedeného správního řízení nikdy nepožadovala

přítomnost tlumočníka ani právního zástupce. Žalobkyně opakovaně uvedla (oznámení o zahájení řízení, protokol o výsledku žalobkyně), že českému jazyku rozumí jak v jeho psané formě, tak pak i mluvenému slovu, pročez tlumočníka nežádá. Z jakéhokoliv dokumentu založeného ve správním spise nevyplývá, že by žalobkyně a) v průběhu správního řízení své prohlášení změnila, a že by požadovala přítomnost tlumočníka nebo právního zástupce. Ostatně na území ČR žalobkyně pobývá již od roku 2002 (byť na základě různých právních titulů), pročez český jazyk musí v potřebném rozsahu ovládat. Navíc ze správního spisu vyplynulo, že přezkoumávané správní řízení nebylo prvním správním řízením, které bylo s žalobkyní a) vedeno, a žalobkyně a) tak již musí mít minimální povědomí o podmínkách správního řízení.

26. Za shora popsané situace pak nelze vyčítat prvostupňovému správnímu orgánu zvolený postup při oznámení prvostupňového správního rozhodnutí žalobcům, když k tomuto úkonu nepřizval dne 19. 8. 2019 tlumočníka do jazyka ukrajinského ani právního zástupce. Ostatně ani při samotném převzetí prvostupňového správního rozhodnutí žalobkyně a) nevyjádřila žádné výhrady proti provádění tohoto úkonu a ani nesdělila, že by potřebovala obsah rozhodnutí přetlumočit při právně vysvětlit. Na neporozumění českému textu, jenž byl obsažen v poučení o opravném prostředku, si žalobkyně a) stěžovala poprvé až ve správní žalobě v souvislosti s neúspěchem ve správním řízení, resp. opožděně podaným odvoláním. Nikdy předtím si na neporozumění českému textu nestěžovala a účast tlumočníka nepožadovala. Ze všech shora uvedených důvodů soud považuje tuto námitku za účelovou s cílem prodloužit trvání správního řízení, a také dobu pobytu na území ČR. Pokud žalobci osobně převzali prvostupňové správní rozhodnutí u Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje v Brně, pak by neměl být problém i s osobním podáním odvolání u téhož správního orgánu. Žalobci poukazovaná judikatura NSS je vzhledem k okolnostem případu žalobkyně a) v dané věci nepoužitelná. Prvostupňový správní orgán neměl žádné indicie k tomu, aby k oznámení správního rozhodnutí žalobkyni a) musel přizvat tlumočníka, který by jí přetlumočil obsah poučení o opravném prostředku do jejího rodného jazyka. Žalobkyně a) vždy uváděla, že českému jazyku rozumí slovem i písmem. Navíc v průběhu 10 denní odvolací lhůty si žalobkyně a) mohla např. obstarat bezplatnou právní pomoc u organizací poskytujících pomoc cizincům za účelem řádného sepsu a podání odvolání.
27. Soud dále posoudil obsah poučení o opravném prostředku, jenž bylo obsaženo v závěru prvostupňového správního rozhodnutí. Z použité dikce poučení jasně vyplývá, že žalobkyně měla proti rozhodnutí o správním vyhoštění možnost podat odvolání, a to „u Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, Kounicova 24, 611 32 Brno“. Přestože lze dále z dikce poučení seznat, že jde o odvolání k nadřízenému správnímu orgánu Ředitelství služby cizinecké policie v Praze, nelze žalobkyni a) přisvědčit v tom, že šlo o poučení zmatečné či na hranici srozumitelnosti, pročez v důsledku neporozumění poučení podala odvolání u nepřislušného správního orgánu. Z použité dikce poučení o opravném prostředku totiž nebylo možné dovodit, že odvolání má být podáno přímo u nadřízeného odvolacího správního orgánu Ředitelství služby cizinecké policie v Praze. Pokud si žalobkyně a) přesto nebyla jista tím, u kterého správního orgánu by měla odvolání podat, mohla se v rámci 10 denní odvolací lhůty o tom poradit s osobou znalou práva např. v rámci organizace pomáhající cizincům, jak to zjevně učinila v případě podání správní

žaloby. 10 denní odvolací lhůtu však žalobkyně využila pouze tak, že poslední den této lhůty podala na poště k poštovní přepravě v podstatě blanketní odvolání adresované nepřislušnému správnímu orgánu.

28. Pokud jde o samotnou opožděnost podaného odvolání, pak zde je třeba vycházet z § 170 odst. 2 ZPC, podle něhož lze odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění podat ve lhůtě 10 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí. Žalobkyni bylo osobně oznámeno prvostupňové rozhodnutí o správním vyhoštění dne 19. 8. 2019 a 10 denní lhůta k podání odvolání počala běžet ode dne 20. 8. 2019 a poslední den této lhůty připadl na den 29. 8. 2019, kdy bylo ještě možné podat včasné odvolání. Ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu je lhůta k podání odvolání zachována, je-li posledního dne lhůty podání odvolání učiněno u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje odvolání, držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě. Žalobkyně své odvolání podala dne 29. 8. 2019, tedy v poslední den lhůty, prostřednictvím provozovatele poštovních služeb a adresovala jej na Ředitelství služby cizinecké policie, Olšanská 2, 130 51 Praha 3. I přesto, že žalobkyně byla v rozhodnutí o správním vyhoštění řádně poučena o tom, u kterého správního orgánu lze odvolání podat, podala své odvolání (v poslední den lhůty k odvolání) u věcně a místně nepřislušného správního orgánu, tedy Ředitelství služby cizinecké policie v Praze (resp. odvolání adresovala tomuto nesprávnému správnímu orgánu.). Jelikož z podaného odvolání nevyplývaly žádné vážné důvody, pro které by bylo možné podat odvolání zcela výjimečně u správního orgánu vyššího stupně, místo správního orgánu, jenž rozhodnutí vydal, muselo být odvolání bezodkladně postoupeno věcně a místně příslušnému správnímu orgánu, tedy orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Žalované bylo doručeno odvolání žalobkyně a) dne 4. 9. 2019 a ta usnesením neprodleně, tedy ještě dne 4. 9. 2019, postoupila předmětné odvolání věcně a místně příslušnému prvostupňovému správnímu orgánu (Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, Kounicova 24, 611 32 Brno). Postoupené odvolání bylo příslušnému prvostupňovému správnímu orgánu doručeno dne 4. 9. 2019, tedy několik dnů po uplynutí zákonem stanovené 10 denní odvolací lhůty. V takových případech platí, že pokud se odvolání nepodaří do konce odvolací lhůty postoupit příslušnému orgánu, jenž správní rozhodnutí napadené odvoláním vydal, lhůta pro podání odvolání nemůže být považována za zachovanou. Jelikož odvolání bylo žalovanou postoupeno v souladu s § 12 správního řádu příslušnému prvostupňovému správnímu orgánu až dne 4. 9. 2019 (byť tak žalovaná učinila neprodleně po obdržení odvolání dne 4. 9. 2019), bylo tak odvolání žalobkyní podáno až po zákonem stanovené lhůtě, tedy opožděně. Žalobce i přes poučení v prvostupňovém správním rozhodnutí o opravném prostředku podala odvolání u nepřislušného správního orgánu, pročez musí nést procesní důsledky z toho plynoucí. Jelikož bylo odvolání žalobkyně a) posouzeno jako opožděné, žalovaná jej zcela po právu v souladu s § 92 odst. 1 správního řádu z tohoto důvodu zamítla.
29. Krajský soud přisvědčil závěrům žalované a naopak nepřisvědčil tvrzením žalobkyně a) spočívající v tom, že její odvolání nemělo být posouzeno jako opožděné, neboť pouze v důsledku neporozumění poučení o opravném prostředku podala odvolání k nepřislušnému správnímu orgánu a současně při oznámení prvostupňového rozhodnutí neměla k dispozici tlumočníka a ani právní pomoc při sepisu odvolání. Nedůvodnost

těchto tvrzení žalobkyně a) krajský soud vysvětlil ve shora provedeném výkladu. Vzhledem k tomu, že také žalobci b) a c) formulovali stejné žalobní námitky jako žalobkyně a), lze také ve vztahu k nim konstatovat nedůvodnost žaloby ze stejných a shora již uvedených důvodů. V tomto rozsahu tedy lze odkázat na již shora provedený výklad. Vedle toho však lze k těmto žalobcům b) a c) ještě samostatně konstatovat, že napadeným rozhodnutím nemohlo být přímo zkráceni na svých právech, neboť předmětným rozhodnutím bylo uloženo správní vyhoštění pouze žalobkyni a). Žalobci b) a c) tak mohli být předmětným rozhodnutím dotčeni pouze sekundárně, a to v důsledku rodinných vazeb mezi těmito osobami, neboť žalobce b) je druhem žalobkyně a) a žalobce c) je jejich nezletilým synem. Jelikož však přezkoumávaným rozhodnutím nebylo rozhodováno o právech a povinnostech žalobců b) a c), nemohly být tyto osoby ani dotčeny na svých právech. I proto byla ve vztahu k těmto žalobcům žaloba jako nedůvodná zamítnuta (vzhledem k poskytnutí větší soudní ochrany nebylo uvažováno o odmítnutí jejich žaloby). Vzhledem k rodinným vazbám všech žalobců lze závěrem konstatovat, že rodinný život mohou všechny tyto osoby uplatňovat na takovém území státu, kde budou mít všichni oprávnění k pobytu.

VI. Závěr a náklady řízení

30. Soud tedy shledal námitky žalobců neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
31. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 s.ř.s, podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci byli v řízení neúspěšní, jejich žaloba byla zamítnuta, a proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto jí jejich náhrada nebyla přiznána. Ve vztahu k opatrovníku (OPU), jenž byl žalobcům z důvodu jejich neznámého pobytu pro toto řízení ustanoven, soud uvádí, že opatrovník v řízení neprováděl žádné úkony, a nebyla mu tak přiznána žádná odměna.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 24. ledna 2020

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.

samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. Z.